

*Г.В. Ядрова
/м. Сімферополь/*

РОЛЬ ІНТЕГРАЦІЇ ТА СПІВПРАЦІ В СТВОРЕННІ ЕЛЕКТРОННИХ КОЛЕКЦІЙ З ІСТОРІЇ БІБЛІОТЕЧНОЇ СПРАВИ В КРИМУ

Активне впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в усі сфери діяльності бібліотеки значно змінює модель її розвитку. Разом з тим, не можна не враховувати, що нові технології несуть не тільки нові рішення та можливості, але й нові проблеми і ризики. Як будь-які інші технології, вони знаходяться у постійному розвитку, тому наслідки їх використання не завжди досконалі та нейтральні. Дуже часто ефективність та якість застосування інформаційно-комунікаційних технологій цілком залежать від ціннісних настанов особистості бібліотекаря, своєчасних управлінських рішень керівництва, фінансових можливостей бібліотеки або бібліотечної галузі взагалі, які також не завжди досконалі.

Участь у формуванні фондів Національної електронної бібліотеки України стало метою багатьох регіональних наукових та інформаційних центрів. Вагомим її утримувачем є Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. Маючи великий досвід застосування інформаційно-комунікаційних технологій, вона формує нормативно-правову базу для створення електронних документів, забезпечує розробку рекомендацій щодо розвитку інформаційної структури електронних колекцій, визначає систему підтримки та створює умови доступу до переданих через Інтернет електронних ресурсів.

У багатьох випадках використання бібліотекою інформаційно-комунікаційних технологій сприяє подоланню інформаційної та цифрової нерівності бібліотек й інформаційних центрів кримського регіону. Прикладом є 3-річний інформаційний та технологічний супровід електронної колекції Центру інформаційних технологій Міжвузівського центру „Крим“. Ця колекція на сьогодні містить понад 5 тис. електронних копій документів, серед яких – монографії, словники, довідники та етапі з наукових журналів. Чималу частину складають електронні копії документів, які віддзеркалюють наукові дослідження краєзнавчого характеру та є унікальними не тільки для регіону, але й для України в цілому. Всі вони переведені в електронну форму та мають кілька напрямів. Деякі з них досліджують історію кримських бібліотек і відображають майже всю первинну інформацію в місцевих та відомчих архівах Криму. Важливо підкреслити, що ця

інформація „прив'язана“ до конкретних об'єктів, суб'єктів та історичних процесів, які відбувалися на певній території, у визначеному місті багато століть тому. Серед цих досліджень найбільш цікавими, на наш погляд, є “Історія бібліотек міста Сімферополя: кінець XIX - перша половина XX сторіччя” (автор Р.І. Ушата), опубліковане у 9-му спеціалізованому бібліотечному випуску наукового журналу „Культура народів Причорномор'я” (№ 98, т.2). Дослідження складається з 12 розділів, більша частина яких присвячена історії виникнення та діяльності музейних, приватних, національних й інших бібліотек міста Сімферополя.

Сьогодні територіальні органи управління, з метою забезпечення бібліотеки своєї території та її працівників, повинні передавати матеріали власних досліджень в інші організації, які мають фінансові можливості для їх видання. Найчастіше накладі таких видань обмежені, тому мало відкриті. Іноді вони включені до загального потоку схожих за тематикою публікацій і виходять тільки в електронному варіанті.

Отже, можна стверджувати, що активна інтеграція регіональних інформаційних ресурсів у національну електронну бібліотеку дає змогу значно поліпшити інформаційне забезпечення спеціалістів бібліотечної галузі та подолати ризик, який виникає у разі впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у сфері діяльності бібліотек і інформаційних центрів.

*Д.В. Соловяненко
/м. Київ/*

ДОСВІД ПЕРЕДПЛАТИ ОШІЯЙНОВИХ НАУКОВО- ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ УСТАНОВ НАН УКРАЇНИ

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського (НБУВ) забезпечує наукові дослідження установ НАН України онлайновими періодичними виданнями. Вперше НБУВ передплатила право на онлайн-вий доступ до колекцій періодичних видань в 2006 р. Пакет передплати мав багатокомпонентну структуру, в нього було включено повнотекстові та реферативні бази даних наукової періодики та електронні журнальні пакети провідних наукових видавництва.

При формуванні пакету передплати значну увагу було приділено онлайновим ресурсам компанії Elsevier. НБУВ було передплачено два ресурси Elsevier: електронна наукова бібліотека на платформі ScienceDirect (1791